

S p r a w o z d a n i e z d z i a ł a l n o ś c i

Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej w roku 2013

W roku 2013 Stowarzyszenie realizowało zadania statutowe w zakresie upowszechniania wiedzy o regionie krośnieńskim, w tym upowszechniania wydawnictw własnych, kontaktów i współpracy z różnymi instytucjami oraz spraw organizacyjnych.

Szczególną uwagę poświęciliśmy 150. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego i udziałowi mieszkańców Krosna i regionu krośnieńskiego w tym wielkim zrywie niepodległościowym.

Z inicjatywy SMZK, przy współpracy organizacyjnej i finansowej Urzędu Miasta, pomocy organizacyjnej parafii Św. Trójcy i Komitetu Ratowania Starego Cmentarza, odbyły się w dniu 22 stycznia uroczystości ku czci powstańców styczniowych.

O godz. 15:00 delegacja Stowarzyszenia w obecności przedstawicieli władz miasta i powiatu, organizacji kombatanckich i harcerzy złożyła wieniec i zapaliła znicze na grobach uczestników powstania na Starym Cmentarzu w Krośnie. O godz. 18:00 po mszy św. w Bazylice Mniejszej w intencji powstańców, nastąpiło odsłonięcie pamiątkowej tablicy z czarnego marmuru

zamontowanej w nawie głównej, na której wyryto napis:

BÓG - HONOR - OJCZYZNA
PAMIĘCI MIESZKAŃCÓW KROSNA I OKOLICY
KTÓRZY WALCZYLI Z ZABORCĄ ROSYJSKIM
O NIEPODLEGŁOŚĆ OJCZYZNY W LATACH 1863-1864
W 150. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego
Krośnianie, 22 stycznia 2013
Królowo Polski módl się za nami

Tablicę odsłoniły prawnuczki powstańców. W uroczystości uczestniczyli: władze miasta Krosna i powiatu, duchowieństwo, poczty sztandarowe, harcerze, studenci, liczni mieszkańcy, chór "Echo". Wspomniane uroczystości poprzedziło otwarcie w dniu 9 stycznia w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej wystawy zatytułowanej "Powstanie Styczniowe w pamięci pokoleń". Na wystawie zgromadzono obrazy, medale, biżuterię, odciski pieczęci władz powstańczych, faksymile banknotów, liczne karty pocztowe i pamiątki rodzinne. Komentarz do wystawy wygłosili: Marian Hubert Terlecki i Zbigniew Więcek. Współorganizatorami wystawy byli: KBP i Polskie Towarzystwo Numizmatyczne, Oddział w Krośnie. W dniu 25 kwietnia Stowarzyszenie zorganizowało konferencję "Udział Krosna i regionu w Powstaniu Styczniowym". Wygłoszono 4 referaty:

- *Galicja w Powstaniu Styczniowym - wybrane problemy* - dr hab. Krzysztof Ślusarek
- *Krosno i region przed Powstaniem Styczniowym* - mgr Andrzej Kosiek
- *Mieszkańcy Krosna i regionu w Powstaniu Styczniowym* - mgr Marian Hubert Terlecki
- *Wojciech Komorowski - właściciel Żarnowca i powstaniec styczniowy* - mgr Zdzisław Łopatkiewicz.

Konferencja odbyła się w Czytelni Głównej KBP i uczestniczyło w niej ok. 100 osób.

W ramach upowszechnienia tematyki regionalnej SMZK zrealizowało następujące wykłady:

- *O Łopackich w Krośnie w wieku XVII. Wyjątkowy przykład kariery mieszczańskiej w świetle źródeł pisanych i zachowanych dzieł artystycznych* - dr Piotr Łopatkiewicz - marzec

Sprawozdanie z działalności w roku 2013

Wpisany przez Wanda Belcik

poniedziałek, 03 marca 2014 08:00 - Ostatnia edycja poniedziałek, 10 marca 2014 11:07

- *Zasłużeni dla krośnieńskiego sportu działacze, sportowcy i trenerzy* - dr Adam Przybysz - maj
- *Dziewiętnastowieczna ikonografia kościoła Świętej Trójcy w Krośnie* - dr Tadeusz Łopatkiewicz - czerwiec

- *Problemy konserwatorskie dzwonnicy kościoła farnego* - mgr Zdzisław Gil - październik
- *Dr med. Dionizy Mazurkiewicz, powstaniec z 1863 r. i lekarz miejski w Krośnie (1869-1902) w świetle archiwaliów* - mgr Andrzej Kosiek - listopad

Ponadto członkowie ZG wygłaszali prelekcje poza Stowarzyszeniem. Mgr Marian Hubert Terlecki przedstawił temat "Udział mieszkańców regionu krośnieńskiego w Powstaniu Styczniowym" w Muzeum Historycznym-Pałac w Dukli i Krośnieńskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku - oba w marcu. W listopadzie powtórzył ten wykład wraz z prezentacją multimedialną w Zespole Szkół Publicznych w Potoku, podczas sesji "Polskie powstania narodowe- powstanie listopadowe i powstanie styczniowe". Mgr Zdzisław Łopatkiewicz podczas wspomnianej sesji omówił temat: "Powstaniec styczniowy Wojciech Komorowski - właściciel Żarnowca".

W oddziale krakowskim SMZK członkowie ZG przedstawili następujące tematy: dr Tadeusz Łopatkiewicz - "Kościół św. Marcina w Krościenku Wyżnym - archiwalne źródła ikonograficzne" - marzec, mgr Zdzisław Gil omówił temat "Krosno odkryte na nowo. Kamienica Rynek 24 i inne zabytki architektury" - kwiecień. Bronisława Betlej miała w Krakowie wieczór autorski (czerwiec).

Ryszard Krzywda wygłosił w dniu 20 marca w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej prelekcję zatytułowaną "Moje serce zostało we Lwowie" (komentarz do wystawy o tym samym tytule). W dniu 4 kwietnia mgr Marian Terlecki przedstawił w Krośnieńskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku temat "Krosno w twórczości Bogusza Zygmunta Stęczyńskiego".

W roku 2013 Zarząd Główny zorganizował 5 prezentacji książek, w tym trzykrotnie książki: "Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu", tom VI - w KBP w Krośnie (9 lutego), w Gminnej Bibliotece Publicznej w Krościenku Wyżnym i w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedliczu (obie w kwietniu). Ponadto prezentowano książkę Jana Luszni: "Człowiek, który nie był bierny. Rzecz o Bronisławie Burku" (w KBP w Krośnie - 27 maja) oraz Dariusza Kuliga i Zbigniewa Więcka: "Katalog widokówek Krosna z lat 1949-1989" tom I (KBP w Krośnie - 16 grudnia).

W czerwcu zespół w składzie: Teresa Sznajder, Marek Jędrzejczak i Ewa Tomkiewicz

zorganizował kiermasz wydawnictw o Krośnie na krośnieńskim rynku, podczas Dni Krosna. W siedzibie przy ul. Grodzkiej 10 w Krośnie prowadzono cały rok sprzedaż książek wydanych przez Stowarzyszenie.

W minionym roku zorganizowano dwa spotkania integracyjne. W dniu 10 stycznia tradycyjne spotkanie noworoczne w stołówce Krośnieńskich Hut Szkła, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych Krosna: Stanisław Słyś - przewodniczący Rady Miasta, Piotr Przytocki - prezydent Krosna, Bronisław Baran - zastępca prezydenta oraz liczne grono członków Stowarzyszenia. Spotkanie uświetnił występ grupy kolędniczej, a od strony organizacyjnej przygotował je zespół: Halina Tenerowicz, Helena Chodorowska i Stanisław Lorens.

W dniu 21 września w gminie Jaśliska odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli Oddziałów z Krakowa, Lublina i Warszawy "Na rodzinnej ziemi". Współorganizatorem spotkania był wójt gminy Jaśliska, Dyrekcja Zespołu Szkół w Jaśliskach oraz proboszcz parafii ks. Grzegorz Polasz. Uczestnicy, ok. 70 osób, zapoznali się z sytuacją gospodarczą i demograficzną gminy, którą przedstawił wójt gminy, zwiedzili jaśliski rynek, po którym oprowadzał i o miasteczku opowiadał Stanisław Lorenc, przewodnik, znawca lokalnej historii. W kościele pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej ks. proboszcz zapoznał uczestników z historią kościoła i cudownego obrazu Matki Boskiej z Dzieciątkiem słynącego łaskami, czczonego od 1771 r. W Jasielu, pod pomnikiem pomordowanych w 1946 roku żołnierzy WOP i milicjantów, złożono wiązanek kwiatów i zapalono znicze. W taki sam sposób uczczono kurierów beskidzkich przy obelisku z 1981 r. Spotkanie zakończyło się wspólnym obiadem i biesiadą przy ognisku na terenie Zespołu Szkół w Jaśliskach.

Całość przygotował zespół pod kierunkiem mgr. Adama Krzanowskiego w składzie: mgr Andrzej Prugar, mgr Henryk Bogacz i Stanisław Lorens.

W 2013 roku Zarząd Główny zrealizował 2 wycieczki. W dniu 8 czerwca odbyła się wycieczka do Sandomierza. Program obejmował: zwiedzanie zabytkowego rynku, przejście podziemną trasą turystyczną, zwiedzanie gotyckiej katedry pw. Najświętszej Marii Panny i dominikańskiego kościoła św. Jakuba oraz wejście na Bramę Opatowską. W drodze powrotnej, po średniowiecznym kościele i klasztorze cysterskim w Koprzywnicy, uczestników wycieczki oprowadził dr Tadeusz Łopatkiewicz.

Druga wycieczka odbyła się w dniu 31 sierpnia, a jej celem były zabytki drewnianej architektury

kościelnej ziemi brzozowskiej. Uczestnicy wycieczki zwiedzili kościoły: w Haczowie, Jasienicy Rosielnej, Bliznem, Humniskach i Jaćmierzu. Tu zostali podjęci obiadem przez miejscowych działaczy społecznych i obejrzeni izbę regionalną. Po kościołach oprowadzali: dr Piotr Łopatkiewicz i dr Tadeusz Łopatkiewicz. W składzie zespołów przygotowujących wycieczkę byli ponadto: Stanisław Lorens, Halina Tenerowicz, Helena Chodorowska i Adam Krzanowski.

Łącznie zorganizowano 17 imprez: 1 wystawę, 1 konferencję, 5 wykładów, 5 prezentacji książek, 2 wycieczki, 2 spotkania integracyjne, uroczystości 150. rocznicy Powstania Styczniowego oraz kiermasz książek podczas Dni Krosna.

O działaniach Zarządu Głównego informowaliśmy na witrynie internetowej SMZK, nad którą pracował dr Tadeusz Łopatkiewicz, przy udziale członków ZG: Wandy Belcik, Andrzeja Kosieka, Adama Krzanowskiego i Małgorzaty Bacher. W lokalnych mediach: Radiu Rzeszów, Telewizji Obiektyw, internetowych portalach krośnieńskich i prasie ("Croscena", "Nasz Głos", "Przystań") ukazywały się informacje o wydarzeniach organizowanych przez Stowarzyszenie.

Wydawnictwa

Zarząd Główny przychylił się do wniosku dra Tadeusza Łopatkiewicza - sekretarza Komitetu Redakcyjnego serii "Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu", by otworzyć tekę VII tomu. W minionym roku rozpoczęto więc zbieranie artykułów i organizowanie zespołu autorów, którzy zaprezentują w tym tomie swoje najnowsze prace.

W związku z uroczystościami rocznicowymi wybuchu Powstania Styczniowego Stowarzyszenie wydało kilka okolicznościowych druków ulotnych a to: "Uczestnicy Powstania związani Krosnem przed 1863 r. lub przybyli do miasta później i spoczywający na miejscowych cmentarzach", "Uczestnicy Powstania związani z regionem krośnieńskim", kartę pocztową "Pomnik ku czci poległych bohaterów Powstania Styczniowego wzniesiony w 1903 r." (reprint). Z inicjatywy Stowarzyszenia, Wydawnictwo Ruthenus wydało kartę "Krosno - Bazylika Mniejsza. Tablica pamiątkowa poświęcona uczestnikom Powstania Styczniowego z Krosna i okolicy (1863-2013). 150. Rocznica Wybuchu Powstania Styczniowego. 22 stycznia 2013".

Dr Tadeusz Łopatkiewicz opracował vademecum wycieczki krajoznawczej "Zabytki drewnianej

architektury kościelnej ziemi brzozowskiej", a Adam Krzanowski, przy współpracy Henryka Bogacza i Andrzeja Prugara, przygotował folder "Na rodzinnej ziemi - Jaśliska 2013", który rozdano uczestnikom wrześniowego spotkania.

Na podkreślenie zasługuje także aktywność twórcza i wydawnicza naszych członków: Jan Lusznia opracował książkę "Człowiek, który nie był bierny. Rzecz o Bronisławie Burku", Adam Krzanowski opracował "Listy do harcerzy z Krosna", Zbigniew Więcek wspólnie z Dariuszem Kuligiem opracował i wydał własnym nakładem "Katalog widokówek Krosna z lat 1949-1989" tom I. Krośnieńska Oficyna Wydawnicza wydała publikację Zdzisława Gila "Dzwonnica kościoła farnego bazyliki mniejszej pw. Trójcy Świętej w Krośnie".

Kolejne tomiki poezji wydała Bronisława Betlej, między innymi wybór poezji "Na harfie wzruszeń".

Kontakty. Współpraca

Zarząd Główny utrzymywał kontakty z Oddziałami w Krakowie, Lublinie, Warszawie i Wrocławiu. Przez cały rok współpracował z Urzędem Miasta Krosna i jego jednostkami organizacyjnymi. W ramach tej współpracy przedstawiciele organizacji uczestniczyli w XIX i XX Forum Organizacji Pozarządowych, w spotkaniach zespołów powołanych do poszczególnych zadań: Andrzej Kosiek w komisji konkursowej do oceny ofert, Andrzej Prugar w pracach Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Zarząd współpracował ze Starostwem Powiatowym w Krośnie, gminami Jaśliska, Korczyna oraz wieloma organizacjami i instytucjami kultury, a to: Krośnieńską Biblioteką Publiczną, Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza, Biurem Wystaw Artystycznych, Muzeum Rzemiosła, Muzeum Historycznym-Pałac w Dukli, Gminnymi Bibliotekami Publicznymi w Krościenku Wyżnym i Jedliczu, Polskim Towarzystwem Numizmatycznym Oddział w Krośnie, Zespołem Szkół Publicznych w Potoku, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Zarządem Rejonowym PCK, Kołem Hospicyjno-Charytatywnym oraz stowarzyszeniami regionalnymi w Iwoniczu-Zdroju i Krościenku Wyżnym.

Sprawozdanie z działalności w roku 2013

Wpisany przez Wanda Belcik

poniedziałek, 03 marca 2014 08:00 - Ostatnia edycja poniedziałek, 10 marca 2014 11:07

W październiku Stowarzyszenie wzięło udział w konkursie ogłoszonym przez Prezydenta RP na najciekawsze obchody 150. rocznicy Powstania Styczniowego. Raport z obchodów i materiały ilustracyjne przygotowała Lidia Terlecka.

Stowarzyszenie było w 2013 roku jednym ze współorganizatorów Krośnieńskiego Konkursu Literackiego i fundatorem nagrody książkowej dla laureata, autora utworu o tematyce krośnieńskiej.

Sprawy organizacyjne

W 2013 r. w szeregi Stowarzyszenia wstąpiło 8 nowych członków, ogólna liczba osób w oddziale krośnieńskim to 226, z czego aktywność wykazuje zaledwie połowa zapisanych. Zarząd Główny odbył 7 posiedzeń i 1 zebranie prezydium, podczas których omawiano bieżące sprawy organizacji. Odbywały się także spotkania zespołów powołanych do realizacji imprez. Członkowie Zarządu Głównego pełnili przez cały rok dyżury w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 10 w Krośnie.

{xtypo_rounded2}Zob. też:

[Aktualności SMZK - I półrocze 2013 roku](#)

[Aktualności SMZK - II półrocze 2013 roku](#) {/xtypo_rounded2}